

Norges Indskrifter med de ældre Runer.

Udgivne

for

Det Norske Historiske Kildeskriftfond

ved

Sophus Bugge.

4de Hefte.

Christiania.

A. W. Brøgers Bogtrykkeri.

1898.

Nordre Bergenhus Amt.

23. Sogndal.

Literatur. Utrykt. Photographier af Originalen og dens Runer, med tilføjet Bemærkning af Toldkasserer Christie i Runearkivet i Christiania. — Bemærkninger af I. Undset, daterede Bergen November 1887, sammesteds.

Trykt. Stephens Runic Monuments II (1867—68) S. 546 Nr. 41 b, med en Tegning, som efter Undset ei er korrekt. — Montelius, Från jernaldern, andra häftet (1869) S. 32 Nr. 255. — Worsaae i Aarbøger f. nord. Oldk. 1870 S. 406 Anm. *), med samme Tegning som hos Stephens Tavle 17 Fig. 9. — Lorange, Samlingen af norske Oldsager i Bergens Museum (1876) S. 94. — Japetus Steenstrup Yak-Lungta-Bracteaterne (1893), S. 57 (365) og Tab. IV Nr. 2. — B. Salin i Ant. tidskr. f. Sver. XIV, 2 (1895), S. 105.

Grundlag for Behandlingen. Undersøgelse af Originalen og Photographi.

Tegning. Autotypi af et i 1894 taget Photographi i tredobbelt Størrelse.

Den her afbildede Guldbraecteat blev i April 1861 funden paa en Gaard i Sogndal¹⁾ i Sogn. Den bevares i Bergens Museum, hvor den har Nr. 1885. Prof. Rygh beskriver den saaledes: „Tvermaal med Randen ubetydelig over 2 cm. Har Indfatningsrand rundtom, perlet undtaget nærmest Hempten, som er fæstet i den og er forholdsvis stor. Forestillingen er et menneskeligt Hoved med vanlig Haaropsætning over et firføddet Dyr, vendt til høire. Dyret har korte, spidse Øren (ikke Horn) og lang, udrakt Tunge, krummet indad og endende med en liden rund Klump. Det har Hale som en Hest; enkelt Forben og Bagben sees.“

Under Dyrets Bagben sees 5 runelignende Tegn, som dog kun tildels har virkelige Runers rette Form, og til høire for dem 4 lodrette Streger. Tegn 3 fra venstre ligner P; Tegn 4 ligner †.

Disse 5 Tegn kan ingen sproglig Betydning have. De er sandsynlig fremkomne ved Efterligning af Runer paa en ældre Braecteat.

Man tør ikke slutte, at de her forekommende Tegn, der ligne Runer, som P og †, samtidig brugtes som virkelige Runeformer i Indskrifter med sprogligt Indhold.

www.arild-hauge.com

www.arild-hauge.com

www.arild-hauge.com